Gemeente Diemen

Informatie van de wethouder

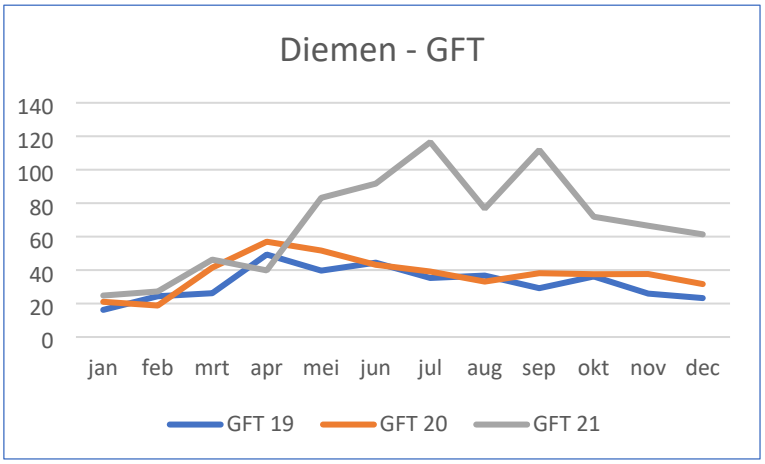
Onderwerp:	**Voortgang Afvalplan**
Datum:	4 juli 2022
Portefeuillehouder:	M.A. Sikkes-van den Berg
Afdeling:	Ruimtelijk Beheer
Steller:	Maarten Boon / Jeannette Kuilman

Graag informeer ik u over de resultaten op het gebied van afvalinzameling- en scheiding over 2021.
Met elkaar zijn we op de goede weg: de hoeveelheid restafval daalt gestaag en de hoeveelheden ingezamelde grondstoffen stijgen.

Afvalplan 2020
In december 2019 heeft de toenmalige raad unaniem ingestemd met het Afvalplan 2020. Dit plan was een uitwerking van een van de doelen uit het vorige coalitie-akkoord, namelijk "het significant terugdringen van de hoeveelheid ongescheiden restafval richting de landelijke norm van 100 kilo in 2020".
Van 250 kilo naar 100 kilo restafval per inwoner per jaar en 75% scheiding van huishoudelijk afval in 2020 is de zgn, VANG-doelstelling; de norm uit het Uitvoeringsprogramma Van Afval Naar Grondstof Huishoudelijk Afval (VANG-HHA). van het Ministerie van IenM, de VNG, de NVRD en Rijkswaterstaat.
De gemiddelde Diemenaar produceerde op dat moment (2019) nog ruim 220 kilo fijn restafval per inwoner per jaar met een scheidingspercentage van 42%. We hadden met elkaar dus een flinke uitdaging!
Uitgangspunt bij het nieuwe beleid was om het scheiden van afval makkelijker te maken zodat er minder restafval overblijft. Dat is beter voor het milieu en scheelt in de kosten. Het verbranden van restafval is namelijk veel duurder dan het hergebruik van grondstoffen. En omdat grondstoffen schaars worden, is het belangrijk daar zorgvuldig mee om te gaan.

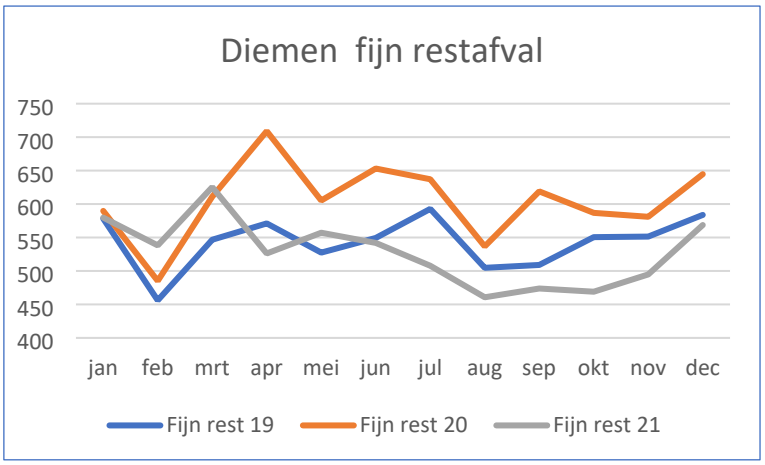
In opdracht van de gemeenteraad heeft de Rekenkamer in 2018 een onderzoek onder inwoners uitgevoerd naar de tevredenheid over de afvalinzameling. Daaruit kwam naar voren dat inwoners het meest ontevreden waren over de mogelijkheden om gft-afval apart in te zamelen. Het gft-afval werd op dat moment bij de laagbouw nog ingezameld met ondergrondse verzamelcontainers op centrale plekken in de wijk.
Zo'n 42% van het restafval bestond uit groente-, fruit-, en tuinafval (gft), wat werd verbrand met het restafval. De eerste interventie was er op gericht om de voorzieningen te verbeteren om het gft-afval uit het restafval te krijgen. Daarmee losten we de onvrede van de bewoners op en haalden we het zware gft-afval uit het restafval.
We hebben de ondergrondse verzamelcontainers in de wijk weggehaald en alle bewoners van een laagbouwwoning een container aan huis gegeven voor de inzameling van gft-afval. In de maanden mei tot en met september wordt er wekelijks ingezameld, in de andere maanden om de week.

Per 1 juni 2022 zijn er 5686 containers aan huis in gebruik voor de gft-inzameling. De effecten hiervan zijn duidelijk zichtbaar in de cijfers; de ingezamelde hoeveelheid gft-afval is met 79% toegenomen. Onderstaande grafieken tonen de ingezamelde maandelijks ingezamelde tonnages.

GFT afval: toename 79%

Tegelijkertijd kregen inwoners een nieuwe, kleinere restafvalcontainer. De restafvalcontainer wordt één keer in de twee weken geleegd. Per 1 juni 2022 waren 4474 restafvalcontainers in gebruik. Er zijn in buurten in Diemen waar ook laagbouwwoningen gebruik maken van een ondergrondse container voor restafval. Bijvoorbeeld de Anne Frankwijk en Plantage de Sniep.
De bewoners van laagbouwwoningen in de buurt Centrum West hebben hun gft- en restafvalcontainers begin juli gekregen. Dit in verband met de werkzaamheden voor de opknapbeurt van de buurt.

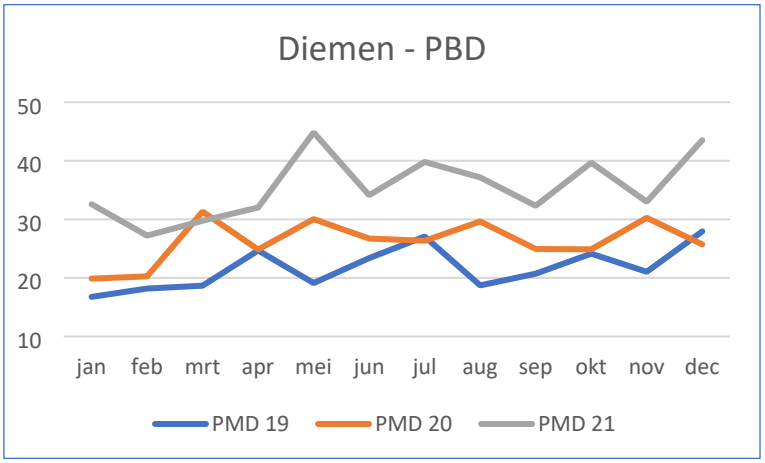
Fijn huishoudelijk restafval: afname -14%

Op basis van de eerste kwartaalrapportage van 2022 schat Meerlanden in dat we dit jaar rond de 189 kilo restafval per inwoner zullen komen. Het scheidingspercentage is opgelopen van 42% in 2019 naar 49% in 2021.

Keuzevrijheid
Bewoners waren vrij in de keuze voor een groter of kleiner formaat container voor het inzamelen van restafval en gft-afval. Standaard werd een 140 liter container aangeboden, maar men kon op verzoek een groter of kleiner formaat krijgen.

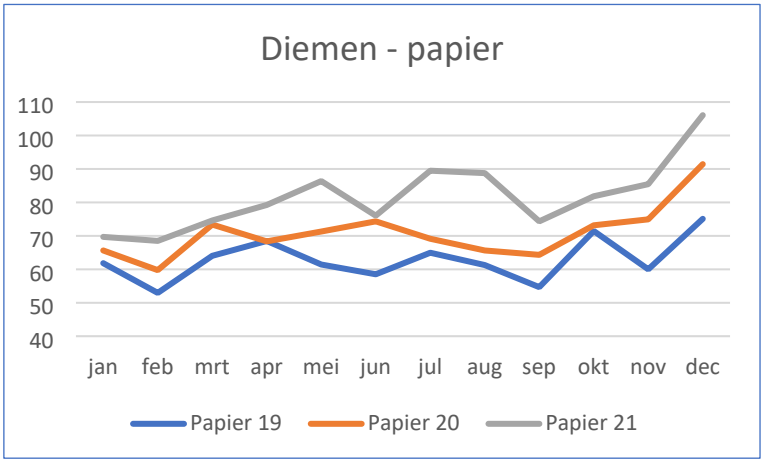
Op verzoek kunnen bewoners (ook nu nog) containers aan huis krijgen voor de inzameling van andere grondstoffen oud papier en karton (OPK) en plastic verpakkingen, blik en drankenkartons (PBD). Ook hier zien we een positief effect op de cijfers.

Resultaten plastic verpakkingen, blik en drankenkartons (PBD)
Er zijn op vrijwillige basis 1925 rolcontainers aan huis uitgedeeld voor de inzameling van PBD. Dat is zo'n 38% van de adressen die deze container aan kunnen vragen.

PBD: toename 33%

Resultaten OPK (oud papier en karton)
Er zijn op vrijwillige basis 1564 containers aan huis uitgedeeld.

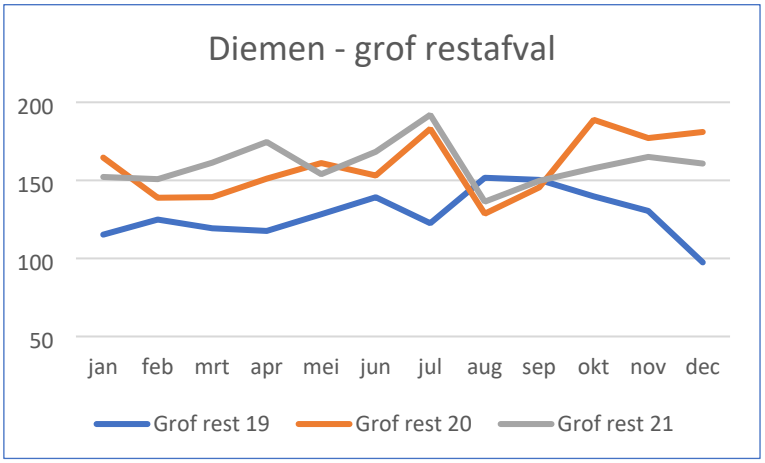

Papier: toename 15%

Totaaloverzicht containers aan huis:

	Rest	GFT	Papier	PBD
080 ltr	354	1.048		
140 ltr	2.479	3.660	873	1.374
180 ltr	551	473	328	5
240 ltr	1.090	505	363	546
	4.474	5.686	1.564	1.925

Grofvuil
Grofvuil is al het afval dat te groot of te zwaar is voor een restafvalcontainer of daar gewoon niet in hoort. Denk aan kleine elektrische apparaten, meubels en dergelijke. In Diemen wordt het grofvuil na aanmelding gratis aan huis opgehaald. Bovendien is het mogelijk om zes dagen per week een onbeperkte hoeveelheid grofvuil zelf naar het Recycleplein te brengen. Deze uitgebreide service stimuleert niet om minder grofvuil aan te bieden.

Grof huishoudelijk restafval: afname -1%

Flats en appartementen
Nadat de acties voor de bewoners van laagbouwwoningen waren afgerond, zijn we verder gegaan met het verbeteren van de voorzieningen voor de bewoners van flats en appartementen. Er zijn ondergrondse containers bijgeplaatst voor OPK en PBD. Daarnaast zijn bewoners bevraagd over hun bereidheid om het gft-afval apart in te zamelen. Op basis van de reacties van bewoners zijn/worden op centrale plekken in de wijk verzamelcontainers voor het gft-afval geplaatst. Deze containers zijn met een pasje te openen om vervuiling met ander afval te voorkomen. Alleen bewoners die hebben aangegeven het gft-afval apart te willen inzamelen, hebben een pasje thuisgestuurd gekregen. De opbrengsten van de gft-containers bij de hoogbouw zijn nog niet in bovenstaande resultaten verwerkt.

Scholen
Alle scholen in Diemen hebben zowel binnen als buiten voorzieningen gekregen om het afval te scheiden. Tevens is hen een lesprogramma aangeboden over het belang van het scheiden van afval.

Uitvoeringsprogramma VANG-HHA 2021-2025
Het nieuwe Uitvoeringsprogramma VANG-HHA 2021-2025 (vastgesteld februari 2022) heeft als doel om de kwaliteit van de ingezamelde huishoudelijke afvalstromen te verhogen en daarmee de recycling te verbeteren. Het programma 2021-2025 heeft als motto: met optimale afvalscheiding naar hoogwaardige recycling. De kern van het Uitvoeringsprogramma VANG-HHA is daarmee om gemeenten te helpen bij het volbrengen van hun taak in de keten om afval goed te scheiden, te voorkomen dat waardevolle grondstoffen worden verbrand en zo een bijdrage te leveren aan een circulaire economie.

Het Uitvoeringsprogramma VANG-HHA is een initiatief van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) als vertegenwoordiger van gemeenten, de NVRD als vertegenwoordiger van gemeenten en hun publieke

afvaldiensten en Rijkswaterstaat als uitvoerder namens het ministerie van IenW.
Het VANG-HHA Uitvoeringsprogramma is onderdeel van het Rijksbrede programma circulaire economie. Het doel van het programma circulaire economie is om in 2050 volledig circulair te zijn. Om grondstoffengebruik verder te verlagen en te zorgen voor maximaal waardebehoud, verschuift de focus naar de voorkant van de productieketen. Hierbij wordt ingezet op waardebehoud van materialen en producten en creatie van nieuwe circulaire producten en diensten door in te zetten op andere circulariteitsstrategieën, zoals hergebruik, circulair ontwerp, delen, lenen en reparatie. Dit vormt de leidraad voor activiteiten vanuit het Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie. Het Uitvoeringsprogramma bevat een mix aan instrumenten om de transitie naar een circulaire economie te bevorderen en een versnelling te realiseren, zoals stimuleren van circulair productontwerp en circulaire producteisen, bevorderen van circulaire ambachtscentra, versterken van producentenverantwoordelijkheid en bevorderen van circulair consumentengedrag. Ook verbetering van de kwaliteit van de deelstromen van afvalscheiding vormt een speerpunt.
Voor inwoners betekent een circulaire economie minder spullen gebruiken, producten langer gebruiken, hergebruiken en repareren, en afval meer en beter scheiden zodat het gerecycled kan worden. De gemeente heeft een zorgplicht voor het inzamelen van huishoudelijk afval en wij zijn samen met onze inwoners aan zet voor een goede scheiding van huishoudelijk afval. Hoogwaardige afvalscheiding bij huishoudens is essentieel voor hoogwaardige recycling en is daarmee één van de schakels die nodig zijn om gesloten ketens en een circulaire economie te bereiken.

Gemeentelijk beleid
Komende jaren gebruiken we om te komen tot een optimalisatie van het ingezette beleid. De focus komt te liggen op het verder omlaag brengen van de ingezamelde hoeveelheid restafval en het verhogen van de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffenstromen. Te denken valt daarbij aan acties als het intensiveren van de communicatie over nut en noodzaak van afvalscheiding, duidelijke handelingsperspectieven bieden, het stimuleren van het aanvragen van containers aan huis voor het inzamelen van grondstoffen etc. Ook moeten we kijken naar mogelijkheden om het aanbod van grofvuil omlaag te brengen. Het opzetten en uitwerken van dergelijke acties doen we samen met onze afvalinzamelaar Meerlanden. Tevens maken we gebruik van de kennis en ervaring vanuit andere gemeenten en de ondersteuning vanuit RWS in het kader van het VANG-traject.

Ter inzage in iBabs

Bijlage

- EINDE -